

«Liesmas» pielikums

2007. gada 11. aprīlī

Bezmaksas

REDAKTORA SLEJA

Atrodot dobrītēs atstātās

Lieldienu zaķa oliņas, maza pūsēna sejā at-plaukst smaids. Turpat arī šokolādes *kinderolas*, dažas konfektes un citi Lieldienas iegūstami labumi. Šokolādes olas, kā zināms, sevī slēpj dažādus pārsteigumus — rotāļietas un citus nieciņus. Lobot koši krāsoto vistas oliju, pūsītīm pār vaigiem rit asaras — oliņas vēderā nav kārotās mantīnas. Un košā ola tiek pamesta uz šķīvīša kā nederīga.

Skumji. Lieldienu tradīcijas un tīkumus, kā zināms, audzinām ģimenē, un mūsdienu komerciālajos apstākjos nebūt nav viegli iedot bērnam kaut ko no latviskā.

Pētot senlatviešu Lieldienu paražas, atklāju, ka to, cik sena ir olu krāsošana, pateikt nevar, taču pie senākajām Lieldienu tradīcijām tā nepieder. Vienu no galvenajām šajos svētkos veicama jām darbībām ir ūpoļu kāršana un ūpošanās.

Par Lieldienu zaķi senlatviešu rakstos nav minēts ne vārda.

Latviešiem jau vispār patīk pārņemt tikumus no citu valstu iedzīvotājiem. Tā pie mums atceļojuusi Valentīna diena, Visu svēto nakts jeb Helovīns un arī jau minētais Lieldienu zaķis.

Par to, ka latvietim vissvarīgākais dažādos svētkos ir ērtības, svētdien pilnībā varēja pārliecināties ikviens mazsalacietis un pilsētas viesis, apmeklējot (vai neapmeklējot) pilsētas rīkoto Lieldienu iešūpošanas pasākumu laukumā pie V. Hirtes muzeja.

No gandrīz 3000 pilsētas iedzīvotāju svētkus apmeklēja vien kāds pussimts, kārtējo reizi pie-rādot, cik svarīgas vai nesvarīgas mums ir senču tradīcijas un pilsētas tēvu ieguldītās pūles pilsētnieku labsajūtas veicināšanā.

Zināmā mērā pie vainas bija vidusskolā notiekšķīnas sporta spēles, kurās nelāgā kārtā notika vienā laikā ar Lieldienu pasākumiem pilsētā. Savādi, ka pat tik mazā pilsētā kā Mazsalaca pasākumu rīkotāji nespēj savā starpā vienoties par pasākumu norises laiku.

Lieldienās nešūpojos, jo bija auksts, teiksiet? Šeit uzslava vecatiesiem. Neraugoties uz stipro vēju un sniegputeni, Vecates estrādē bija sānu-kuši teju visi iedzīvotāji, lai kopīgi izšūpotos, pa-dejotu, uzdziedātu un parādītu saviem bērniem, kā īsti svinami Saules svētki.

Mazsalaciešu attaisnojumam minēšu, ka arī citos Valmieras rajona pagastu centros diez ko liela iedzīvotāju aktivitāte Lieldienas netika novērota. Vaidavā svinētāji bija kādi 20, Kocēnos pie 50, ieskaitot pašdarbiniekus.

Šoreiz paldies pasākuma rīkotājiem gan par interesanto programmu, gan kārtājām ūpoļēm. Paldies arī pašdarbiniekim, kuri par spīti nepār-kamajiem laika apstākļiem atrod spēku priečēt ar dziesmām, dejām un dažādām spēlēm. Kamēr mums būs šādi cilvēki, latviešu tradīcijas nemirs. Vienīgi jācer, ka, uzlabojoties laika apstākļiem, iespēju apmeklēt dažādus pasākumus atrādis aizvien vairāk mazsalaciešu, lai prieks par svētākiem būtu gan pašiem, gan pilsētas viesiem.

MAIRĪZA ZĀKE

Mazsalaca liesmās

Mazsalacas ugunsdzēsēju komanda. Priekšnieks G. Alberings pirms no kreisās.

— Sezona sākās jau marta beigās. Kūla deg. Plašakais kūlas ugunsgrēks šogad bijis 5 hektāru platībā Mazsalacas pilsētas lauku teritorijā. Pavismišķīnas bijuši jau 13 izsaukumi dzēst degošo sauso zāli.

Tā situāciju Mazsalacā un apkārtējos pagastos īstā raksturo VUGD Mazsalacas iecirkņa priekšnieks GINTS ALBERINGS.

— Mazsalacā ir deguši vecie stacijas laukumi, dzelzceļa tilts Skāņkalnes pusē. Regulāri veicam reidus. Vecates pagastā konstatējām konkrētu piemēru latviešu attieksmei pret kūlas dedzināšanu — 3. klases skolnieks mātei palūdz šķiltavas un saka, ka iešot dedzināt sauso zāli. Mamma skatās pa otrā stāva logu, kā bērns to dara turpat ceļmalā. Aizdedzināšanas brīdī garām brauca ugunsdzēsēji, un nu tiks lemts par atbildību vecākiem. Materiāli ir nodoti policijai. Ir sastādīts protokols arī zemes ipašniekiem Vecatē par

to, ka zemes gabals nav apkopots. 2004. gada Ugunsdrošības noteikumos ir iekļauta norma, ka mums nav jāķer dedzinātāji, bet jāsauc pie atbildības neapplauto zemju ipašnieks. Arī Administratīvajā kodeksā ir veiktais izmaiņas, un bargākie sodi dedzinātājiem, līdzīgi kā autovalodātājiem, kas transporta līdzekli vada alkohola reibumā, ir 500 lati vai 15 diennaktis aresta. Neapplauto zemju ipašniekiem sods ir 250 lati. Loti vēlētos atzīmēt arī policijas darbu. Viņi mums palīdz, interesējas par ugunsgrēkiem un cenas atraast vairīgos.

— Pavasaros dārzos sākas sakopšanas darbi. Tieki vāktas pērn nesagrābtas lapas, apzāģēti augļu koku zari. Kur likt šos atkritumus?

— Pērnās lapas pareizāk būtu likt atkritumos vai kompostēt. Ugunsdrošības noteikumi pērnās lapas dedzināt neaizliez, ja tas notiek cilvēka uzraudzībā un saprātīgā attālumā no ēkām. Procesu reglamentē pašvaldību saistošie noteikumi, kuri

par ugunskuru kurināšanu pilsētā paredz administratīvos sodus.

Ko vajadzētu darīt, ja pērnā zāle aizdegusies?

— Sausās zāles aizdegšanās gadījumā pirmsās, ko vajadzētu darīt, ir izsaukt ugunsdzēsējus. Ja uguns nav augsta, var mēģināt to dzēst ar dažādiem priekšmetiem — slotām, zariem, ne-sintētiskām drēbēm vai laistīt ar ūdeni.

Tomēr jebkurā gadījumā jābūt loti uzmanīgam, jo reizēm vējš, arī bezvējš un karstums izveido liesmu virpuli pat divu metru augstumā un nokļūšana uguns centrā var beigties loti bēdīgi. Katrā ziņā, arī kurinot ugunskuru, jābūt uzmanīgam, jāvēro vēja virziens, lai neradītu apdraudējumu ēkām un cilvēkiem.

Ugunsdzēsēji šeit Mazsalacā uz notikumiem izbrauc ātri — reglamentā ir noteikts 1 kilometrs 1 minūtē. To arī parasti ievērojam.

Būs Bibliotēku nedēļa

Latvijā atkal būs **Bibliotēku nedēļa**: šoreiz no 23. līdz 27. aprīlim. Šogad tās moto, piemērojoties starptautiskās bibliotekārās sabiedrības aicinājumam, — «**Lasīsim dedzinātās un aizliegtās grāmatas!**»

Vai Bibliotēku nedēļa ir svētki bibliotekāriem un lasītājiem, valstij un pašvaldībām? Kā nu kurā vietā. Mazsalacā lasītāji labprāt nāk uz bibliotēku un zina, ka bibliotēkas darbinieces palīdzēs, cik būs iespējams, gan grāmatu izvēlē, gan arī datorugrībās.

Mazsalacas pilsētas bibliotēkā šajā nedēļā tiks paplašināti atvērti fondi un būs iespēja ielūkoties dārgumu krātuvēs, ko lasītāji ik pa laikam bagātina ar interesantiem un seniem izdevumiem. Būs skatāma seno grāmatu izstāde, kurā izstādītos eksponātus var arī izlasīt.

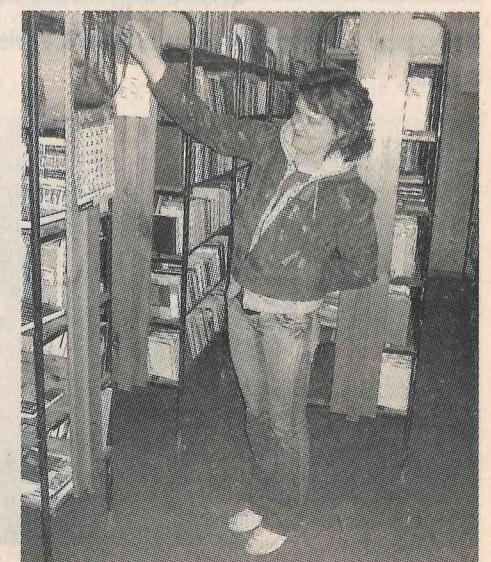
Interesentiem vienmēr ir pieejama bibliotē-

kas vēsture — gan rakstiskā, gan fotoattēlos, kur, iespējams, kāds jaunās paaudzes apmeklētājs varētu sazīmēt arī savus vecākus vai vecvecākus.

Kā jau ierasts, otrdienas — 24.aprīla — rītā Mazsalacas radio skanēs bibliotēkas raidījums «Atraktā debess», kurā būs ieskats dažās bibliotēkas pagātnes lappusēs. 25. aprīlī Garīgās atklāsmes skolas «Laima» šī mācību gada pēdējā nodarbībā, kad tiek kārtoti arī simboliski eksāmeni un saņemts sertifikāts. Šogad pastiprināti pievērsāmies Latvijas kultūras vēsturei.

Šajās dienās vēlreiz ielūkosimies sevī — padomāsim, kā lasām grāmatas, kā izmantojam interneta resursus.

MAIJA REINVALDE

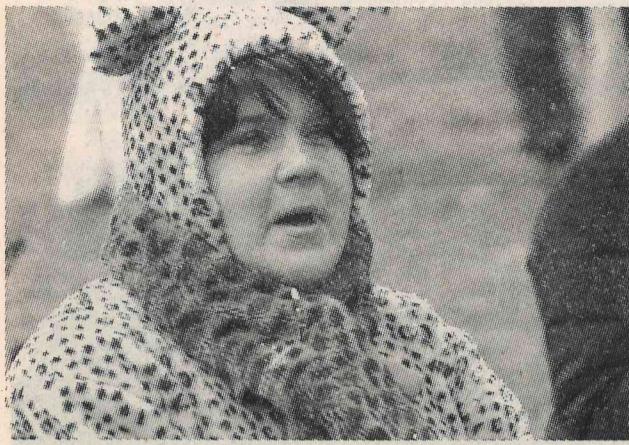

Daina Ansone ir gan lasītāja, gan «Laimas» dalībniece.

Lieldienas pagastos

Viskuplāk apmeklētais Lieldienu pasākums šogad bija Vecatē, kur estrādē pulcējās tuvu simt vecatēšu. Viņus priecēja arī Skāņkalnes/Mazsalacas apvienotais deju kolektīvs.

Dažs pret sniegu un vēju nodrošinājies labāk par citiem.

Kas gan par Lieldienām bez zaķiem?

Mazsalacā Lieldienu pasākumu apmeklē vien paši drossīgākie.

Mazajiem mazsalaciešiem vislielāko prieku sagādāja zemnieku saimniecībā "Dzintari" mītošie truši. Dažs pat 7 kilogramus smags.

Kaite piemeklē brīvdienā

Vai nu pie vaines būs Mērīja likums vai kas cits, galva, zobi un citas ķermēņa daļas visvairāk sāp, kad nav pieejamas zāles. Arī bērniem temperatūra parasti ceļas naktī. Mājās zāju nav, aptieka slēgtā. Ko iesākt mazsalacietim, kad slimība nēmusi virsoru, ir nakts vai svētdiena un farmaceiti atpušas? Nobažījusies māmiņa taujā: ko iešākt šādā situācijā?

Skaidrs ir viens — pirmās nepieciešamības zālēm mājās tomēr būtu jābūt. Mazuļu mammām tas būtu kāds sīrupiņš vai svecīte pret sāpēm uin temperatūru, pieaugušajiem pretsāpju medikamenti, vecākiem jaudīm *sirdsdrapes*. Un tomēr: ja nu nav?

Dauguļ aptiekas farmaceite GUNTA MEISTARE stāsta, ka, lai arī svētdienās nestrādā, reizēm gadās, ka apmeklētāji piezvana uz mājām un palūdz atnākt uz aptiekū.

Tad nu vajadzīgas zāles kopā sameklējam. Man nav problēmu atnākt un pašīdzēt. Visi taču esam pazīstami. Ir gadījies, ka zvana vienpadsmitos vakarā un lūdz pašīdzību. Neatsaku.

Arī Mazsalacas aptieka svētdienās ir slēgtā. Farmaceite INESE stāsta, ka Mazsalacā dzīvojošajām kolēģēm reizi par reizei gadoties svētdienās vai svētkos iz-

uzņemšanas nodaļa.

Mazsalacas slimīnīcas reģistratore MAIJA ABOLTIŅA stāsta, ka akūtas sa slimšanas gadījumos — augsta temperatūra, sīrds saslimšanas saasinājums, augsts asinsspiediens — var izsaukt neatliekamo medicīnisko pašīdzību.

Iīdzēt kādam, kam nepieciešamas zāles.

Tādu gadījumu nav joti daudz, tāpēc strādāt arī svētdienās nav īstas jēgas. Parasti jau cilvēki paši medikamentus iegādājas laikus. Ipaši populāri šobrīd ir dažādi pretsaukstēšanās preparāti.

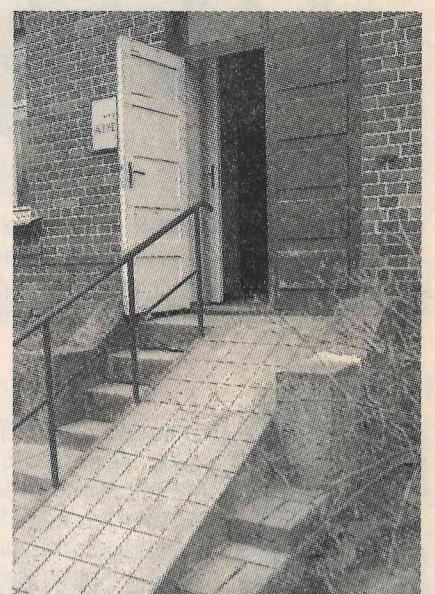
Jāatzīst gan, ka neviens no abām aptiekām nav piemērotā laudīm ar īpašām vajadzībām, kuri pārvietojas invalīdu ratipos. Vienā ēkā uzbrauktuve ir par stāvu, otrā atkal par šauru, un, pat ja izdots pa to uzbraukt, pretī ir neatveramas durvis. To, vai kāda iestāde ir vai nav piemērotā laudīm ratiņkrēslā, visveiksmīgāk pārbauda Cēsis, kur pašvaldībā strādā īpašs konsultants Šajās lietās, kurš, pats būdams invalīds, uz savas ādas testē jaunuzceltu vai renovētu māju piemērotību šādiem cilvēkiem, un Cēsis neviens ēka vairs netiek nodota ekspluatācijā, ja tā nav pieejama cilvēkiem ratiņkrēslā.

Bet ne par to šīs stāsts.

Ja gadījusies kāda nopietnāka kībele un bez medīka konsultācijas nakts laikā vai brīvdienās neiztikt, vienmēr atvērta ir Mazsalacas slimīnīcas uzņemšanas nodaļa.

Mazsalacas slimīnīcas reģistratore MAIJA ABOLTIŅA stāsta, ka akūtas sa slimšanas gadījumos — augsta temperatūra, sīrds saslimšanas saasinājums, augsts asinsspiediens — var izsaukt neatliekamo medicīnisko pašīdzību.

Tepat uzņemšanas nodaļā strādā arī

Kā tikt augšā cilvēkam ratiņkrēslā?

feldšeri. Ja viņi ir izbraukumā, slimīnīcā ir nodaļa, kur māsiņa sniegs pirms palīdzību un, ja nepieciešams, izsauks dežūrāstu. Galvenais ir nesamulst, ja, izsaucot neatliekamo medicīnisko palīdzību Mazsalacā pa tālrundi 4251353, jums atbild Valmieras ātrā palīdzība. Mazsalacas feldšeri strādā zem Valmieras iecirknā.

Atlik vien secināt, ka ļaudis, kam medicīniskā palīdzība nepieciešama, to var saņemt jebkurā diennakts laikā. Jāatceras vien gīmenes ārstam pajautāt, kādas zāles vajadzētu turēt mājās drošības pēc, un noskaidrot, kādos gadījumos nekavējoties jāsauc neatliekamā medicīniskā palīdzību un kad uzņemšanas nodaļā jānokļūst pašu spēkiem.

Aprīlis — spodrības mēnesis

Aprīlis jau tradicionāli ir spodrības mēnesis, kad, pa logu iespēdot pirmajiem siltajiem saules stariem, iedzīvotāji cenas sakopt savu mājokli un tā apkārti.

Tiek grābtas pērnās lapas, sākas pirmie darbi dārzā. Daudzviet kārtīgākajiem tiek piešķirtas balvas, lai veicinātu sakārtotu vidi ap sevi veidot arī turpmāk. Dažas pilsētās tiek premeti arī nesakopētāko māju īpašnieki, tādējādi mudinot saimniekus dzīvot kārtīgāk. Allaž zināma patiesība, ka viens nesakopts pagalms var būt kā plīķis visas pilsētas sejā, it sevišķi, ja īpašums atrodas tuvāk centram.

Tā šajā gadījumā Mazsalacas centra daļu apkauno īpašums Pasta ielā 4, kur neapbūvēts zemes gabals *lepojas* ar veselu lērumu izgāztu celmu un citādu gruzu, kuri Mazsalacas pilsētas saistošajos noteikumos klasificēti kā *zaļē* atkritumi. Ir zināms šīs zemes īpašnieks. Viņš saņemis arī vairākus brīdinājumus no pilsētas domes, tomēr uz tiem nav reaģējis. Mazsalacas pilsētas domes priekšsēdētājs O. Beķeris stāsta, ka par šādu bezatbildību var piemērot naudas sodu 25 latu apmē-

Avotu ielas iedzīvotāji stāsta, ka šīs mājas pagalms jau sen nav kopts.

rā, taču jāatceras, ka arī administratīvā soda piemērošana zemes īpašnieku no pārkāpuma novēršanas neatbrīvo.

Par kaimiņa nesakārtoto pagalmu sūdzas arī Avotu ielas iedzīvotāji, kuri savas mājas sāka kopt jau martā. Celoties vējam, no nesakoptā pagalma lapas tiekot nestas tiesi uz pašu nule uzpucētajām sētām. Minētā māja ir nepabeigta jaunbūve, kur pagalmā bez jau minētajām

pērnajām lapām atrodami arī dažādi būvgruži. Tie ielas kopainu neizdalīt it nemaz.

Pilsētas galva sola, ka spodrības mēneša ietvaros pilsētā tiks izvietotas liegabārīta atkritumu urnas, lai iedzīvotājiem, uzkopjot savu māju un tās apkārti, lielie atkritumi nebūtu jātransportē pašiem vai par to izvešanu jāmaksā atsevišķa summa. Varbūt tas būs stimuls beidzot sakopt sev piederošo teritoriju?

KAIMINPAGASTOS

SKĀŅKALNES PAGASTS

8. aprīlī Skāņkalnes pagastā norisinājās tradicionālais volejbola turnīrs, ko rīko Skāņkalnes pagasta padome sadarbībā ar Mazsalacas pilsētas domi. Starp piecām komandām spēcīgākā — mazsalaciešu un skāņkalniešu apvienotā komanda «Bubenis».

Šonedēļ Skāņkalnes pagasta padomē par redzēta finanšu komitejas sēde.

Padome ir saņemusi arī daļu no datoriem,

kas paredzēti publisko interneta punktu izveidei Skāņkalnes bibliotēkā, mākslas skolā un pagasta padomē. Skāņkalnes pagasta padomes priekšsēdētājs Gunārs Zunda cer, ka interneta punktu ierīkošana tiks pabeigta jau šonedēļ.

RAMATAS PAGASTS

Lieldienās ramatiesi pulcējās ikgadējās sporta spēlēs, lai kopā ar rādiem, draugiem un kaimiņiem uzspēlētu šahu, dambreti, zōlti, kādu datorspēli un novusu, pamētātu

šautriņas, palēktu ar lecamauku un kopīgi paminētu krustvārdū mīklu par Ramatas pagastu.

Piedalījās ap 50 cilvēku, pārsvarā jaunieši.

27. aprīlī Ramatas sākumskolā paredzēts atpūtas vakars vecākās paaudzes ramatiem. Koncertu sniegs pamatskolas bēri un Rencēnu folkloras kopa «Rota».

Šonedēļ ramatiesi var gaidīt arī pagasta bezmaksas izdevumu «Ramatās vēstis».

Karalis Līrs jeb kakis krāsnī

Viņš piedzima Bērzainē, pirmos soļus spēra Rūjienas pusē. Skolas gadi Mazsalacā, bet šobrīd savu darba un mazliet arī brīvo laiku viņš vada uz Nacionālā teātra skatuves. Vai grāfa Kornvela lomā atpazīstat savējo?

Tas ir MĀRTIŅŠ BRŪVERIS.

Kas ir tava ģimene?

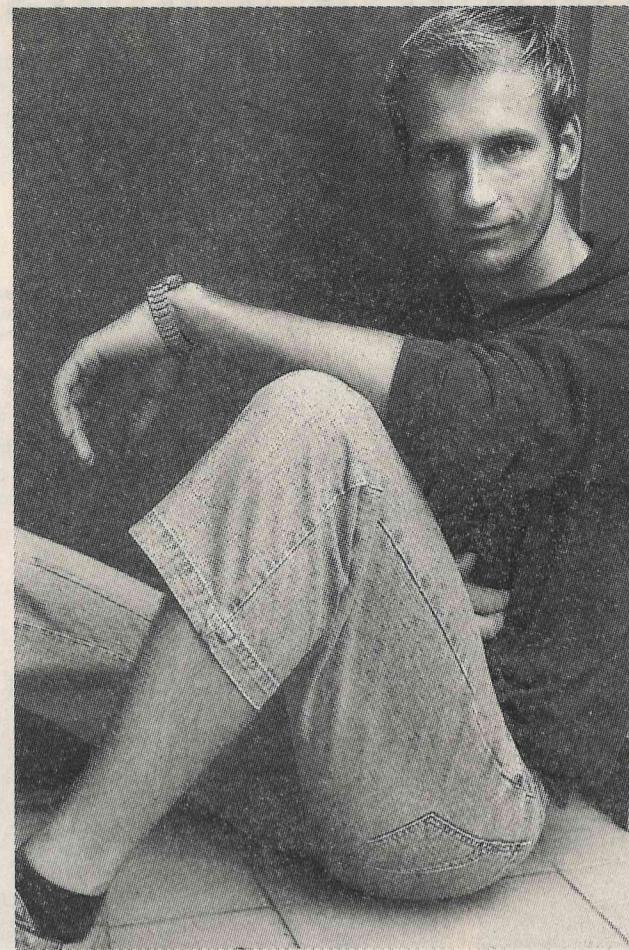
— Mani vecāki ir mani vecāki, tēvs un māte — abi latvieši pēc tautības. Tēvs tāds tumšāks pēc skata, tomēr latvietis, jo tā latvietis zīmētājs ar teicamu krāsu un ritma izjūtu. Māte — ar bagātu emocionālo pasauli un teicamu atmīnu. Bērnībā mums, bērniem, lasīja «Brīnumzemes» pasakas priekšā. Kupla ģimene, pavism 4 bērni — 3 puikas, pati jaunākā ir māsa. Es esmu vidējais.

Zīmīgākās bērnības atmiņas...

— Reiz, dzivojot Rūjienā, ar vecāko brāli nespējam sadalīt mīlestību, kas tika veltīta mūsu kakim. Ar asarām acīs plēsāmies, kurš varēs iespiest to padūse un paglaudīt. Un tad kādu dienu, kad atkal bija pienākusi mana kārtu un es biju tīcis pie kaķa, atskanēja mamma balss, ka sākas mana mīlākā filma — «Kapteinā Granta bērni». Tā nu es biju lielās dilemmas priekšā — filma vai kaķis. Tad radās doma kaķi paslēpt. Ieraudzīju lauku plīts cepeškrāsnī ar durtiņām, un tā likās lieliska slēptuve, lai pēc filmas noskatīšanās kaķis atkal būtu mans. Tā kā plīts bija tumša, tātad nekurējās, viss šķita lieliski. Filmā pēdējās divas minūtes bija emocionāli sakāpinātas, lai radītu intrigu turpmākajām sērijām. Milzīgā žņaudzējūska žņaudz Džonu, kurš atlaidies ēnā zem koka. Mani tas tik ļoti ieteikmē, ka asaras birst kā jūra. Iznāku noraudājies no istabas, un stāv prieķā dusmīga mamma ar jautājumu: kurš ielika kaķi cepeškrāsnī? Izrādās, ka kaķa ievietošanas brīdi plīts bijusi karsta. Viss beidzās labi — kaķis izdzīvoja, bet, redzot, kā viņš zālītē vārgi lok ūdentīnu, atkal izsprāga asaru jūru, jo kaķis tomēr izrādījās man dārgāks par redzēto filmu. Šādas atmiņas palīdz man tagad veidot grāfa Kornvela lomu izrādē «Karalis Līrs», kur viņam jāizrauj nodevējam Glosteram acis...

Kāpēc teātrs?

— Bērnudārza aplieciņā man ierakstīts — «šoferis uz ūgiņu». Tad kādu brīdi aizrāvos ar dārkopību — stādīju un sēju paša uzraktā zemes pleķīt redīsus, magones, gurķumētras, dilles, salātus, pupiņas, topinambūrus, kīrbjus, patisonus, kabačus un pat kanepes — visi man paredzēja Bulduru dārkopības tehnikumu. Vēlāk bija

M. Brūveris: «Lēmumu strādāt Nacionālajā teātrī neesmu nožēlojis».

doma par Policijas akadēmiju. Pat sāku trenēties mājās, vakaros skriet, agros rītos pievilkties. Pirmais teātra impuls bija 10. klasē. Šis priekšnesums, kur spēlēju vecu, bārdainu tēvu, lepatīkās. Nākamais grūdiens 12. klases žetonvakars. Aleksis «Skroderienās Silmačos». Likās, ka jūtu to stilu un garšu un laikam patīk. Tomēr pārliecīnās vēl nebiju. Stājos Kultūras akadēmijā. Pirmajā gadā tiku līdz pēdējai kārtai un izkritu, kaut iemeslu tam vēl šodien nesaprotu. Iestājos Kultūras koledžā. Pēc gada sapratu, ka esmu paņemis

no šīs skolas priekš sevis visu un tālāk turpināt nevēlos. Zināju, ka atkal Kultūras akadēmijā ir aktieru uzņemšana (leļļu kurss), un notika brīnum — tiku uzņemts aktieros. Un nu esmu leļļu aktieris — bakalaura grāds mākslā!

Kāpēc Nacionālais teātris?

— Īsi sakot, man piedāvāja, un šo piedāvājumu pieņemu. Kad mācījos, man tiesām ļoti patika leļļu māksla — pieaugušo leļļu teātris, moderns, kas ir ciešā saiknē ar mākslu — brīvo formu teātri, Bunuraku leļļēm, marionētēm, objektu teātri (personificēto un intelektuālo), poētisko teātri un tā tālāk. Kadu pusgadu strādāju leļļu teātrī, līdz sapratu, ka tur es gribētu strādāt 50 gadu vecumā, ne agrāk. Lēmumu strādāt Nacionālajā teātrī neesmu nožēlojis!

Tuvākās lomas...

— ... man ir bijušas marionešu izrādē «Karmena Versija», kā arī «Skats no tilta» un «Karalis Līrs». Arī tas, ko dara lietuvieši — Eimuntas Nekrošus, Tuminas un Honkongas kurlīmēto teātris.

Vai kolēgi teātrī ir arī draugi?

— Lielākoties visi esam labi draugi. Augstu vērtēju Ģirtu Jakovļevu, Rūdolfu Plēpi un Lāsmu Kugrēnu. Autoritāte man ir Normunds Laižāns.

Īpašības, kas tevi raksturo.

— Spītība, neatlaideiba, milzīga atbildības sajūta, lēns mācīšanās process, bet laba atmiņa, sliktas improvizēšanas spējas, teicama plastika, paškritika un ļoti labas vokālās spējas.

Kā pavadi savu brīvo laiku?

— Brīvo laiku pārsvārā pavadu ūdens tuvumā — peldu vai makšķerēju. Šad tad padejojos pa ballēm, patīk aromātiskās pirts. Vēl ir joga un pilates. Dažkārt dodos uz Rīgas Centrāltirgu pētīt raksturus, īpaši, ja jāiestudē krievu dramaturģija. Tirgū apgrozās smiekliņi, interesanti postpadomju kadri. Reizēm klausos mūziku, sākot no Baha un Vēbera, beidzot ar Kustaricu un čīgānu mūziku. Nepārtraukti mēģinu sevi pilnveidot — meistarklases, projekti, kur-

Ko tev pašlaik nozīmē Mazsalaca?

— Mazsalaca ir mana dzīmītā vieta, katra taciņa, līcītis ir ziņāms. Lauki, kur noslēpties, lai atpūstos, skolas laiks, skaistā vide, veselīgais gaiss. Arī Skanaiskalns — īpaši zaļo valriekstu lasīšana. Valters Hirte un tādi pedagogi kā abas Dainas (Auzāne un Valdmāne), īpaši feins un arī dzīvesgudrs ir mans skolotājs, arī audzinātājs — Pēteris Auzāns.

Vecajai pagasta mājai — 140

Grāmatā «Tēvu zemes novadā» 1997. gadā Laimonis Liepnieks raksta, ka 1867. gadā valtenbergieši (mazsalacieši) Rūjienas ceļā malā uzcēla skaistu pagasta namu, bet aptiekārs Oskars Brēms tajā pašā gadā skaistā kieģeļu celtnē iekārtoja pirmo aptiekū, kas nu jau 140 gadus darbojas tajā pašā ēkā.

Vecā aptieka un bijušais pagasta nams, dienas pirmās un senākās sabiedriskās celtnes pilsētā, pelnījušas, lai tās nepārīvētu, restaurētu un kā arhitektūras piemineklis, pilsētas pirmsākuma liecinieces, saglabātu nākamajām paaudzēm.

Vecais pagasta nams šogad svin 140. jubileju. Tā durvis ir slēgtas, gaisma logos vairs nespīd. Ēka pieder privātpārniekiem.

Mazsalaciete Nelliņa Nurmika atceras, ka pavisam nesen šajā ēkā vēl bijusi izstāžu zāle, un ir neizpratnē, kāpēc īpašnieks šīs telpas ir slēdzis.

Vecā pagasta māja šobrīd pieder Gunāram Bajinskam, kurš dzīvo Rīgā. G. Bajinskis atklāj, ka ēka ir slēgta, jo viņš gaida, kad pilsētas dome viņam pārdoši zemi zem mājas.

Kamēr ēkai un zemei nav viens īpašnieks, viņš neko iesākt negrasās. Arī īpašus nākotnes plānus saistībā ar skaisto ēku viņš nelolo. Mājā ir 20 istabas, tajā varot gan izveidot dzīvokļus, gan izstāžu zāli, gan arī augststāvā rīkot balles.

Mājas īpašnieks norāda, ka arī šobrīd izstāžu zāli iesākums izmantot, pirms tam to saskaņojot ar viņu personīgi.

G. Bajinskā telefona numurs ir pieejams LKF Ziemeļvidzemes birojā pie N. Nurmikas.

Par veco pagasta māju šogad vēl rakstīsim, tāpēc lūgums visiem mazsalaciešiem, kuriem kāds stāsts par veco ēku zināms: rakstiet vēstules uz laikraksta «Liesma» redakciju Valmierā, A. Upīša ielā 7. LV — 4200. Ar norādi — «Mazsalacietim».

Vecās pagasta mājas liktenis šobrīd ir ēkas īpašnieka Gunāra Bajinskā rokās.

Īpašais viesis

28. marta vakarā pulciņa «Laisma» kopā saņēšanas reizē Mazsalacas pilsētas bibliotēkā viesojas valodnieks **Austris Grasis**, kurš jau šogad no Vācijas pārcelsies uz pastāvīgu dzīvi Skaņkalnes pagasta «Ģendertos».

Austris Grasis māca baltu valodas Bonnas universitātes salīdzinošās valodniecības institūtā. Viņa bērnības un jaunības gadi pagājuši Vācijā. Minhenes universitātē pabeigtais folkloristikas, etnoloģijas un mākslas vēstures studijas. 1964. gadā kā stipendiāts Āfrikas etnoloģijā studijas uzsācis Upsalas universitātē, kur studējis arī ģermānistiku un vēsturi. 1972. gadā beidzis universitāti ar filoloģijas magistra grādu. Paralēli mācībām Upsalā studējis Stokholmas universitātē baltu fi-

loloģiju, iegūstot filoloģijas kandidāta grādu baltu filoloģijā.

Grasis aktīvi darbojies Eiropas Latviešu Jauņatnes Apvienībā, piedalījies arī pasaules latviešu jaunatnes kongresos, dažādās zinātniskās konferencēs par latviešu valodas un folkloras jautājumiem Zviedrijā, Vācijā, Krievijā un Latvijā. No 1987. līdz 1995. gadam bijis Latviešu tautas augstskolas Abrenē (Francijā) direktors, mācījis latviešu valodu Minsteres Latviešu ģimnāzijā, latviešu valodu un folkloru vasaras skolās un nomētnēs ASV, Austrālijā, Vācijā, Francijā un Latvijā. Savā laikā dažādās valstīs Austris uzstājies grupu «Saules brāļi» un «Brāļi Grāši» sastāvā.

Vakara gaitā viesis klātesošos iepažīstināja ar divām īpašām grāmatām no savas aptuveni 15

tūkstošus lielās personiskās bibliotēkas, kā arī ūn koncentrēti pastāstīja par kultūras un reliģijas mijiedarbību, akcentējot baltu cilšu mitoloģijas un kristībības pārkālāšanos un norādot uz konkrētiem piemēriem. Pēc tam, dzerot kāda bibliotēkas lasītājā no Ēģiptes atvesto tēju, vakara īpašajam viešim tika uzdoti jautājumi.

Pasākums noslēdzās ar Austra Graša spēlētājām dziesmām — senprūšu, latgalu, lietuviešu un latviešu valodā, un šķiroties no dalībniekiem izskanēja vēlēšanās drīz tikties atkal, turpinot iešāktos sarunu un klūstot daudz zinošākiem lietās un norisēs, par kurām ikdienā reti kad aizdomāja.

ZANE BERGA

ATBILD MAZSALACAS DOMES PRIEKŠSĒDĒTĀJS

Mazsalacas budžeta izlietojums

Strādājot šeit Mazsalacā, visu laiku ir jābūt modram — ko kur var dabūt, ko no kā var paņemt, stāsta Mazsalacas domes priekšsēdētājs OJĀRS BEĶERIS.

— Šogad diezgan lielu daļu paredzētajiem ietvju remontu darbiem Pērnavas un Pasta ielās nemam no autocoļu fonda.

Mazsalacas pilsētas budžets šogad sastāda apmēram 1 miljonu latu. Lielākā daļa no šīs summas ir paredzēta izglītībai. Vēl diezgan liela nauda šogad tiek tērēta kultūrai — kultūras centram, bibliotēkai un muzejam. Uz vienu cilvēku kultūrai iztērētās naudas ziņā Mazsalaca esot pirmajā vietā Latvijā!

O. Beķeris dod nelielu ieskatu, kā un kam tiek tērēta Mazsalacas budžeta nauda.

Kultūras centrs un bibliotēka

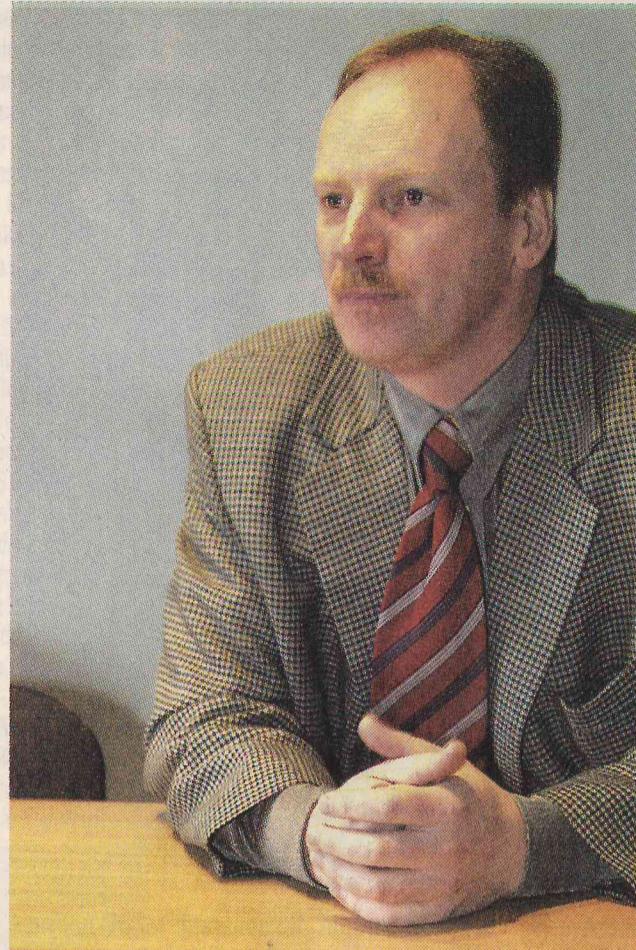
— Šogad sāksies kultūras centra skatītāju zāles remonts. Nākamgad ceram nodot kultūras centra rīcībā visu ēku un uzsākt tās apsaimniekošanu.

Esam paredzējuši arī apvienot bērnu un pilsētas bibliotēkas. Apvienotās bibliotēkas vadītāja būs Zane Berga. Bibliotēkai ir paredzētas milzīgas investīcijas, jo šobrīd ēka ir īsta bēdu ieleja. Nākotnē ir paredzēts pievienot bibliotēkai tās telpas, kuras šobrīd apdzīvotas. Ledzīvotajiem tiks piedāvāta cita dzīves vieta.

Sogad bibliotēkai tiks uzlikts jumts, lai iekonservētu ēku turpmākiem darbiem. Ir uzrakstīts projekts kultūrvēsturiskā mantojuma saglabāšanas fondam, bibliotēkas atjaunošanai. Projekta tiek lūgti 350 tūkstoši latu, lai saglabātu ēkas vēsturisko koka apbūvi. Remonta darbos tiks iesaistīti jaunie speciālisti, kurus izglītos gan mūsu puse arodizglītības centrā Valmierā, gan arī Norvēģijā. Darbs pie koka ēkas atjaunošanas būs gana specifisks, tāpēc tā realizācijai ir nepieciešami aptuveni trīs gadi laika un lieli līdzekļi. Tāpēc arī turpmākajos gados nekas vairāk par jumtu šai ēkai netiks izbūvēts. Līdzekļi tiks iegūti no dažādu fondu līdzfinansējuma. Pārējam tiks nemēts kredīts no valsts.

Tādējādi abas bibliotēkas turpmāk būs zem viena jumta. Turpat tiks izvietotas arī Austra Graša dāvinātās grāmatas. Pagaidām vēl meklējam tām vietu, iespējams, kāda daļa būs skolā.

Bibliotēkai tiks piesaistīti arī vairāk speciālisti. Būs vadītāja, trīs vai četri bibliotekāri un arī IT speciālists, kuri apkalpos bibliotēkas datorus un pie reizes palīdzēs apmeklētājiem.

Mazsalacas domes priekšsēdētājs Ojārs Beķeris.

Pasākumi

Par iespēju rīkot dažādus pasākumus Lībiešu pilskalnā atbilstīgs ir Skaņkalnes pagasts. Šobrīd ir iecere arī gumaistībām uzticēt pilskalna apsaimniekošanu kultūras darbiniekim. Naudu apsaimniekošanai iegūtu no bīšešu pārdošanas uz pasākumiem.

Diezgan liela summa ir vajadzīga apsardzes un elektrības nodrošināšanai pilskalnā.

Uzskatu, ka šī vieta šobrīd ir piemērotākā atpūtas pasākumiem. Estrāde pilskalnā nav laba doma, jo iedzīvotājiem ir tiesības uz veseļīgu, netraucētu naiksmi, un pasākumi Lībiešu pilskalnā netraucēti ne mazsalaciešiem, ne skaņkalniešiem.

Rudens un ziemas periodā nekas piemērotāks dejošanai par kultūras centru nav. Diskotēkas notiek arī «Mikā», tāpēc domāju, ka vismaz šajā ziņā jaunieši nav apdarīti.

Jauniešiem

Sports

— Pie slimnīcas tiek būvēts jauns āra florbolā laukums, lai jaunieši bezsniega periodā varētu aktīvi atpūsties. Šim projektam ceram piesaistīt mazliet naudas no Bērnu un ģimenes lietu ministrijas, lai varētu izbūvēt florbolā laukumu pēc iespējas ātrāk. Tajā varēs arī spēlēt basketbolu. Ziemā turpat blakus ir slīdotava. Šoziem gan nesanāca to lietot ilgāk par trim nedēļām. Prieks, ka izdevās ikgadējais slēpojums «Mazsalacas aplis». Arī tas jau ir kļuvis par tradīciju. Traisi kopjam arī vasarā. Distanču slēpošana kļūst aizvien nepopulārāka, bet ceru, ka kādreiz tas mainīsies. Tūrisma sezonā no 1. maija Mazsalacā var iznomāt velosipēdus apkārtnes tūrisma objektu apskatei. Iespējams lietot arī velosipēdus ar bērnu sēdekļiem. Tie būs preejami Mazsalacas tūrisma informācijas centrā un pie Skaņkalna bīšešu kases — nomā par diviem latiem.

Drošība

Pielauju, ka vienkārši ir tāds laiks, ka jaunietim, lai atbrīvotos no stresa, ir nepieciešams kaut ko salauzt. Tie var būt gan soliņi, gan ceļa zīmes. Gadās jau visādi.

Novērošanas kameras centrā likt sanāktu ļoti dārgi, jo, lai novērotu visu centru, vajadzētu vismaz piecas kameras, kuras kopā ar uzturēšanu un centra apgaismošanu visu nakti mums izmaksātu kādus 20 tūkstošus. Vai šo naudu nebūtu vērtīgāk ieguldīt tūrisma un atpūtas vietu attīstībā?

Jautājumus Mazsalacas pašvaldībai varat uzdot, rakstot uz e-pastu mazsalaciets@inbox.lv, vai rakstot vēstules uz pielikuma pēdējās lapas apakšā norādīto adresi.

Atbildes publicēsim «Mazsalaciēti»

du šķirņu, formas un izskata makaroni jeb pasta, kā arī jūras veltes.

Mūsu ikvakara izklaide sākās brīdī, kad saņēmām ēdienkartes. Šeit jāpiezīmē, ka ļoti maz itālu prot angļu valodu, nemaz nerunājot par tādu ekstru kā tulkojums viņu pavārmākslas brīnumiem ēdienkartē. Tāpēc bieži vien nācās uz labu laimi ar pirkstu norādīt uz kādu pēc cenas pieņemamu ēdienu un ar vislielāko interesu gaidīt, ko atneseš. Un atnesa patiešām interesantas lietas, par laimi, pārsvarā ēdamas un garšīgas. Tomēr gadījās arī pa pārsteigumam. Kādu vakaru man priekšā nolika šķīvi ar kūpošiem, melni-ziliem gliemežvākiem, kā arī maižīti ar citronu... Pēc dabas esmu visēdāja, un šīs vakariņas izrādījās garšīgas, pie tam laimīgā kārtā arī nekustējās.

Pēcvārds

Itālijā ir skaista zeme ar saviem kalniem, zilo jūru, apelsīnkiem, laipnajiem un smaidīgajiem cilvēkiem un vairākās gadu simtenus veco arhitektūru — vēstures liecībām, kas redzamas ik uz soļa. Mēs Itālijā iepazīnām agrā pavasaři, kad tūrisma industrija tikai gatavoja sezonai, bet, ja jums nav nekas iebilstams pret 30 un vairāk grādu temperatūru, gribat ne tikai baudīt jūru ar acīm, bet arī krietni noplēdēties, nebaudīties no tūristu un atpūtnieku bariem un esat gatavs vēl daudzām citām izpriečām, ko nesezonas dēļ mēs, iespējams, palaidām garām, dodieties turp aprīlī, maija sākumā. Lai veicas!

ILZE MITĀNE

Picu karaļvalstī

(Nobeigums. Sākums «Mazsalacieša» 27. marta numurā)

Pusdienlaiks jeb siesta

Vai arī jums pēc labi paēstām pusdienām tā vien liekas, ka ir īstais laiks nosnausties kādu stundīnu? Galva klūst smaga, domas nerāsās, pareizāk sakot — raisās vienīgi uz kāda ērtāka dīvāna pusi? Tad jums jābrauc uz Itāliju, jo tur šāds pusdienlaiks, šķiet, ir ieiesta ar likumu un ir svēta lieta ikvienam sevi cienošam itālim. Viņas oficiālās iestādes un kantori, nemaz nerunājot par pārtikas un preču veikalim, kafejnīcām un dārzenu tirgotājiem ielu stūros, to ievelo ar vislielāko rūpību. Esmu dzirdējusi, ka šāds pusdienlaiks viņiem nepieciešams lielā karstuma dēļ, kāds iestājas vasarā. Tomēr tas netraucē saldi nokrākties arī tad, kad termometra stabījš neuzkāpj augstāk par grādiem 15. Īpaši izteiksmīgi to var novērot mazākās pilsētās. Jāpiebilst, ka teorētiski mēs zinājām par šāda pusdienlaika eksistenci, bet uz savas ādas izbaudīt — tas bija pavisam kas cīts.

Visu priekšpusdienu bijām klūduši gar jūras malu, lasīdami gliemežvākus un priečādamies par silto saulīti, kas pēc pāris lietus dienām atkal tīksmi sildīja mūsu muguras. Tuvojās divpadsmit, kad nolēmām lēnām doties uz pilsētas pusi, atrast kādu veikaluu, nopirkīt maižīti pusdienām vai varbūt pat pasēdēt kādā āra kafejnīcīnā pie

šķēles picas... Pilsētā nonācām apmēram 12.45 un konstatējām, ka pārtikas veikals ir ciet. Tuvākajā kafejnīcā varēja dabūt tikai saldas kūciņas, tāpat arī nākamajā, bet, kad piegājām pie trešās kafejnīcas, to mūsu degunpriekšā aiztaisīja ciet. Ar vieglu izbūli vērojām, kā iepriekš tik dzīvīgā pilsēta pamazām tukšojas, šķiet, uz burvju mājienu. Veikali, aptiekas, kafejnīcas un bankas — viss 15 minūšu laikā bija slēgts un gan cilvēki, gan mašīnas no ielām pazudušas. Pilsētā skräidīja tikai pāris sunu, vējš dzenāja nokritušu papīru, un mēs izmisumā metāmies pie vienīgā saldējuma kioska, kas par laimi vēl bija atvērts. Tā nu mūsu pusdienas tanī dienā bija saldējums un čipsu paka. Ne īpaši veselīgi, bet tomēr kaut kas ĒDAMS, jo pusdienlaiks jeb siesta, kā to sauc paši itāli, beidzas tikai ap četriem pēcpusdienu.

Picas, pastas un gliemežvāki

Mūsu ierastajā dienas ritmā braukt, skatīt, baudīt un pievakanē meklēt naktsmājas kā neiztrūkstoša detaļa bija arī picērijas apmeklējums vakarā. Tā kā itāli vakariņas ēd laikā no 19.00 līdz 23.00, tad arī neviens restorāns vai picērija nav atvērti agrāk. Latvieša vēders prasa savu tiesu jau 18.00? Grauz čipsus un uzdzēr ūdeni! Tomēr, kad nu rezī pienākusi atvēršanas stunda, picērija pildās acīm redzami. Nāk ģimenes ar maziem bērniem, pāri, picērijās svīn jubilejas vai vienkārši vakariņo vienatnē. Un, protams, populārākais, ko pasūtīt, ir pica. Ēdienkartē trešādāja atvēlēta dažādiem ēdieniem, bet divas trešādājas — dažādo picu sarakstam. Vēl ļoti populāri ir dažā-

«MAZSALACIETS» JAUTĀ

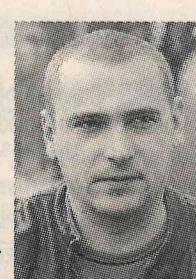
Kā jūtas satiksmes dalībnieks Mazsalacā?

Mirdza:

— Mani visvairāk skar problēma novietot auto pie mūzikas skolas. Kādreiz gādās problēmas arī pie veikala «Elvi». Tur nav īsta stāvlaukuma, tāpēc visi stājas gar malu. Visādi citādi Mazsalacā kā autovadītāja jūtos labi. Arī gāgejū šeit uzvedas normāli.

Agris:

— Mazsalacā ar auto pārvietoties nav grūti, arī ar mašīnas novietošanu principā nav problēmu, gāgejū šeit ir maz, tāpēc viņi netraucē normāli pārvietoties pa ielu, zem riteņiem neviens neskrien.

Elīna:

— Vasarā pārsvarā pārvietojos ar velosipēdu, ziemā ar auto. Mazsalacā autovadītājs var justies diezgan normāli. Uz ielas reizēm gadās pa neuzmanīgam bērnam, ir arī vecākas kundzes, kuras centra krustojumu šķērso pa pašu vidu, līdz ar to manī radot neizpratni. Ceļu policija šeit strādā labi. Vidēji trīs vai četras dienas nedēļā viņi šeit ir sastopami.

Lauma:

— Autobusu šeit nav, tāpēc pārsvarā pārvietojos ar velosipēdu. Ir samērā grūti. Kad pretī nāk vairākas mašīnas, tad jākāpj nost. Mašīnu pilsētā ir diezgan daudz. Īpaši brīvdienās. Gāgejū velosipēdistam gan netraucē it nemaz.